

Vakinhoudelijke voorbeelduitwerking keuzevak

Economie en ondernemen

Mode en design

Deze vakinhoudelijke uitwerking is in opdracht van de Stichting Platforms Vmbo en met financiering van het Ministerie van OCW in het kader van het projectprogramma Nieuw VMBO ontwikkeld en gereviseerd door een team van docenten en vakinhoudelijke specialisten.

De voorbeelduitwerking heeft geen officiële status en is alleen bedoeld om docenten een goede indruk te geven van hoe het keuzevak geïnterpreteerd kan worden om tot een zinvolle en werkbare uitwerking ervan te komen in onderwijs en schoolexaminering.

De vakinhoudelijke uitwerking is gebaseerd op het landelijk vastgestelde examenprogramma voor dit keuzevak (o.a. te vinden op www.platformsvmbo.nl). Het examenprogramma is door het ontwikkelteam uitgewerkt in zo toetsbaar en in het onderwijs herkenbaar mogelijke onderdelen.

De inhoudelijke verwantschap van dit keuzevak met kwalificaties, keuzedelen en certificaten in het mbo is vastgesteld door de Toetsingskamer van SBB.

De nieuwste versie van deze vakinhoudelijke voorbeelduitwerking is altijd te vinden op www.platformsvmbo.nl.

Aan deze vakinhoudelijke voorbeelduitwerking kunnen geen rechten worden ontleend.

Versie 1.1
16 december 2019

© Stichting Platforms Vmbo

K/EO/8 Mode en Design

Ontwikkelaar	Joke Trappel
Versie	1.1
Datum	16 december 2019

Taak:

Werkzaamheden binnen mode en design uitvoeren ten aanzien van

- ontwerpen
- productietechnieken

Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding.

Toelichting

De kandidaat oriënteert zich op Mode en Design door informatie over mode en ontwerpen te zoeken en die informatie vervolgens te verzamelen in een dossier met een bepaald thema. De kandidaat verdiept zich in de oorsprong van materialen en eigenschappen van stoffen met de daarbij horende onderhoudssymbolen en verdiept zich in de kleurenleer. De kandidaat maakt werkstukken met gereedschap en machines zoals: hamer, zaag, brei/gereedschap, naaimachine en tacker en doet ervaring op in werkzaamheden die horen bij het passen van kleding.

K/EO/8.1 Deeltaak: werkzaamheden uitvoeren ten aanzien van ontwerpen

In deze deeltaak onderzoekt de kandidaat

- stijlen en trends, thema's, kleurcombinaties in de historie en de huidige tijd
- diverse producten en materialen waar kleding en/of meubelstukken(stoffen)van gemaakt worden

Eindtermen

De kandidaat kan:		BB	KB	GL
1	stijlen en trends herkennen, bijvoorbeeld op het gebied van wonen en kleding	x	x	x
2	beeldaspecten, vormgevingsprincipes en kleurenleer toepassen	x	x	x
3	research uitvoeren, bijvoorbeeld op grond van een stijl, trend, thema, kleurcombinatie	x	x	x
4	een stylingmap samenstellen	x	x	x
5	producten en materialen herkennen en toepassen	x	x	x

De volgende professionele kennis en vaardigheden uit het Kernprogramma Economie en Ondernemen zijn op deze deeltaak van toepassing: b2, b3, b4, b5, b6

Uitwerking

K/EO/8.1.1 stijlen en trends herkennen, bijvoorbeeld op het gebied van wonen en kleding

In dit verband kan de kandidaat:		BB	KB	GL
1	stijlen en trends herkennen uit de historie van wonen en kleding	x	x	x
2	stijlen en trends van wonen en kleding uit de 20 ^e eeuw herkennen	x	x	x
3	Nederlandse ontwerpers van wonen en kleding herkennen aan hun stijl		x	x
4	stijlen en trends van wonen en kleding kunnen plaatsen in een tijdsperiode		x	x

K/EO/8.1.2 beelddaspecten, vormgevingsprincipes en kleurenleer toepassen

In dit verband kan de kandidaat:		BB	KB	GL
1	geometrische vormen herkennen en benoemen zoals, vierkant, driehoek cirkel	x		
2	ruimtelijke (stereometrische) figuren als kubus, bol en piramide herkennen en benoemen		x	x
3	begrippen als symmetrisch, open, gesloten, enkelvoudig, samengesteld, massief herkennen en benoemen	x	x	x
4	de basiskleuren: primaire, secundaire en tertiaire kleuren herkennen en benoemen	x	x	x
5	de samenstelling van secundaire en tertiaire kleuren benoemen		x	x
6	primaire en secundaire kleuren in een ontwerp toepassen	x	x	x
7	warme en koude kleuren herkennen en benoemen	x	x	x
8	complementaire kleuren herkennen en benoemen		x	x

K/EO/8.1.3 research uitvoeren, bijvoorbeeld op grond van stijl, trend, thema, kleurencombinatie

In dit verband kan de kandidaat:		BB	KB	GL
1	kenmerken van stijlen als klassiek, casual, chic, trendy, romantisch, urban, herkennen in een ontwerp	x	x	x
2	trends in wonen, kleding en design benoemen	x	x	x
3	thema's in wonen, kleding en design herkennen in een ontwerp	x	x	x
4	kleurcombinaties herkennen in een ontwerp	x	x	x

K/EO/8.1 4 een stylingmap samenstellen

In dit verband kan de kandidaat:		BB	KB	GL
1	voor een (externe) opdrachtgever een stylingmap samenstellen met keuze uit: <ul style="list-style-type: none"> • een trend in wonen of kleding • een thema in wonen of kleding met: <ul style="list-style-type: none"> • diverse mode en wonen accessoires zoals schoenen, sieraden, tassen , horloges, hoeden, petten of kussens, lampen, vloerbedekking, gordijnen, kunstvoorwerpen • bijpassend lettertype en lay-out • inhoudsopgave, bronnen, prijzen en winkels 	x	x	x

K/EO/8.1 5 producten en materialen herkennen en toepassen

In dit verband kan de kandidaat:		BB	KB	GL
1	wasvoorschriftsymbolen herkennen, benoemen en uitleggen	x	x	x
2	kleding en /of textiel-labels herkennen en benoemen	x		
3	kleding en/of textiel-labels herkennen, benoemen en uitleggen		x	x
4	natuurlijke, kunstmatige (semisynthetische), synthetische stoffen herkennen en benoemen zoals: <ul style="list-style-type: none"> • katoen, linnen, hennep, brandnetels en bamboe • wol, zijde, angora • viscose (rayon), modal • nylon, polyester, acryl 	x	x	x
5	de oorsprong (grondstoffen) van natuurlijke, semisynthetische en synthetische stoffen herkennen en benoemen zoals: <ul style="list-style-type: none"> • katoenplant, vlas, hennepplant, brandnetelplant, bamboeplant (plantaardig) • schapenvacht, cocon van de zijderups, vacht angorageit(dierlijk) • modal, viscose (kunstmatig bewerkte vezel uit hout, semisyntetisch) • polyamide, polymeer, polyacryl (synthetisch) 	x	x	x
6	beargumenteren waarom een textielsoort wel of niet geschikt is voor een bepaald doel		x	x

K/EO/8.2 Deeltaak: werkzaamheden binnen mode en design uitvoeren ten aanzien van productietechnieken.

In deze deeltaak onderzoekt de kandidaat:

- technieken, handelingen en werkzaamheden
- gereedschappen en apparatuur en maakt met behulp daarvan een werkstuk

Eindtermen

De kandidaat kan:		BB	KB	GL
1	technieken toepassen, bijvoorbeeld timmeren, lijmen, naaien, zagen, knippen	x	x	x
2	apparatuur bedienen, bijvoorbeeld tacker, lockmachine, naaimachine en strijkbout	x	x	x

De volgende professionele kennis en vaardigheden uit het Kernprogramma E&O zijn op deze deeltaak van toepassing: b1,b2, b3, b4, b5, b6

Uitwerking

K/EO/8.2.1 technieken toepassen, bijvoorbeeld timmeren, lijmen, naaien, zagen, knippen

In dit verband kan de kandidaat:		BB	KB	GL
1	een tacker, naaimachine, lockmachine herkennen, benoemen en de werking uitleggen	x	x	x
2	werkzaamheden uitvoeren met een tacker, naaimachine en lockmachine	x	x	x
3	een naaimachinespoel met naaigaren vullen met behulp van de naaimachine	x	x	x
4	diverse naaisteken zoals rechte steek, zigzagsteek e.d. herkennen en benoemen	x	x	x
5	de steeklengte veranderen door het gebruik van de steekbreedteknop	x	x	x

In dit verband kan de kandidaat:		BB	KB	GL
6	van gegeven meetgegevens de maat van een persoon bepalen met behulp van een maattabel	x	x	x
7	maten opmeten bij een proefpersoon of paspop en deze schriftelijk of digitaal vastleggen zoals: <ul style="list-style-type: none"> • de halsomvang • de borstomvang • de tailleomvang • de heupomvang • de binnen-beenlengte 	x	x	x
8	een patroon op stof spelden, knippen, doorslaan, en inrijgen	x	x	x
9	een werkstuk naaien met behulp van een handleiding, beschrijving en/of stappenplan	x	x	x
10	begrippen als: kleermakerskrijt, tornmesje, spelden, rijgen, bovenspanning, onderspanning, steekbreedteknop, herkennen en benoemen	x	x	x
12	diverse naaimachinesteken toepassen in een proeflapje			
13	een stoelzitting, rugleuning, armliggers bekleden door te knippen, naaien, lijmen en tacken	x	x	x
14	met een zaag omgaan bij het maken van een werkstuk	x	x	x
15	een werkstuk lijmen met gebruik van de juiste hulpmiddelen	x	x	x
16	breisteken herkennen en uitvoeren zoals: rechte steek, averechte steek, tricotsteek, gerstekorrelsteek, dubbele gerstekorrelsteek, luie wijvensteek	x	x	x
17	breitechnieken herkennen en uitvoeren zoals: steken opzetten, steken meerderen, steken minderen, afkanten, gevallen steken ophalen	x	x	x
18	een breipatroon lezen en volgens plan uitvoeren	x	x	x
19	soorten breinaalden herkennen en hun functie benoemen zoals: dikte, met- en zonder knop, rondbreinaald	x	x	x
20	met een haaknaald een werkstukje maken	x	x	x

K/EO/8.2.2 apparatuur bedienen, bijvoorbeeld tacker, lockmachine, naaimachine, strijkbout

In dit verband kan de kandidaat:		BB	KB	GL
1	een tacker bedienen bij het bekleden van een object	x	x	x
2	een naaimachine, lockmachine, inrijgen en draadspannen en een proeflapje stikken	x	x	x
3	kledingstukken zoals: broek, overhemd strijken met een stoomstrijkbout op de juiste temperatuur	x	x	x

Verwantschap mbo

Dit keuzevak is verwant aan de inhoud van de volgende kwalificaties binnen het mbo:

Dossier	crebo	Kwalificatie	crebo	Niveau
Kleding-, confectie- en veranderatelier	23074	Basisedewerker mode	25159	2
Mode/maatkleding	23077	Allround medewerker mode/maatkleding	25163	3
		Specialist mode/maatkleding	25164	4
Fashion design & productmanagement	23207	Junior Stylist	25526	4

Begrippenlijst

De volgende vakinhoudelijke begrippen zijn relevant voor dit keuzevak:

Term	Omschrijving
stijl	het wezenlijke, gezamenlijke kenmerk van een richting in o.a. de kunst, architectuur, interieur en mode
trend	lange termijn beweging in bv de mode
geometrische vorm	meetkundige vorm zoals een rechthoek
symmetrisch	twee helften die elkaars spiegelbeeld zijn
a-symmetrisch	een vrije opbouw van grafische elementen
primaire kleur	rood, geel, blauw ; geel, cyaan, magenta (drukwerk, printer)
secundaire kleur	oranje, paars, groen
tertiaire kleur	kleuren die ontstaan door het mengen van een primaire kleur met een secundaire kleur
warme kleur	geel, geeloranje, oranje, roodoranje, rood en roodpaars
koude kleur	paars, blauwpaars, blauw, blauwgroen, groen, geelgroen
complementaire kleur	kleuren die tegenover elkaar staan in de kleurencirkel, geel tegenover paars, blauw tegenover oranje, rood tegenover groen
klassiek	kernwoorden kenmerken: elegant, verzorgd, professioneel, zakelijk, formeel
casual	kernwoorden kenmerken: comfort, informeel vrijetijds kleding
chic	kernwoorden kenmerken: combinatie tussen toegankelijk en netjes in kleuren als, zwart, wit en grijs, donkerblauw en donkergrijs
trendy	modieus, eigentijds, hip, volgens de laatste mode
romantisch	kernwoorden kenmerken: zachte kleuren, zachte stoffen, zachte belijning
urban	kernwoorden kenmerken: informele dresscode, oversized, sneakers, modieuze kleding,
design	vormgeving, ontwerp, opmaak
lay out	opmaak met lettertypes, grootte, kleuren, posities op de pagina van afbeeldingen
viscose	rayon, bewerkt cellulose uit hout of katoen
modal	natuurlijke kunstvezel, gemaakt uit de cellulose van beukenhout
nylon	polyamide, synthetische textielvezel
polyester	synthetische textielvezel

Term	Omschrijving
acryl	synthetische textielvezel
tacker	nietpistool, zwaardere versie van een nietapparaat
lockmachine	een naaimachine die ook afsnijdt en werkt af in één handelingen
wasvoorschriftsymbolen	afbeeldingen die weergeven hoe een textielstuk gewassen dient te worden